

LA SENYERA FEDERAL

Porta-vèu de la Joventut Republicana Federal

Añy II REDACCIÓ: August, 14, baixos
ADMINISTRACIÓ: Plaça Olózaga, 10, ent.
No responem dels articles firmats.

Tarragona 29 Mars de 1908

Preus de suscripció

Catalunya y Nacions ibèriques, trimestre. 1'50 pts.
Estranger..... 2'00

Nom. 26

LA EDUCACIÓ LÀICA

Escola de 1.ª Ensenyansa
Robolledo, 4 baixos

Ensenyansa científica y racional. Clases especiales de repàs, reforma de lletra y preparació pera la 2.ª ensenyansa.

S'admeten recomenats y externs

Notes setmanals

El partit únic

Preocupa greument la opinió republicana el projecte de formació d'un partit únic republicà espanyol.

També a nosaltres els federalists ens preocupa quelcom y per dos motius a quin mes poderosos. Es el primer la temensa de que el nou partit en lloc d'esser un nucli que vinga a juntar les distintes fraccions del republicanisme espanyol, se converteixi en una fracció mes ab el seu consegüent seguici de rivalitats y envejas de capelleta. Es el segon motiu el dupte de que pugui arribar a la formació d'un programa comú —no essent el federal— que dongui solucions pràctiques pera tots els fins de la vida individual y colectiva sense imposar als seus adeptes clàusules ó articles que pugui suposar ni remotament la mes petita claudicació en els ideals de república y autonomia que avui s'han ensenyorit de l'ànima nacional a Espanya.

Clar es que nosaltres veuriem gustos la creació d'aquest partit únic, pero ab la mateixa claretat ab que exposém el nostre entusiasme en pro de dita idea hem de exposar els medis que creíem necessaris a tal fi.

En primer lloc precisaria una assemblea magna de delegats personals de totes les entitats republicanes que, en la actualitat, se troben constituïdes dintre l'estat espanyol, pera que d'aquesta assemblea sortís el salvador programma que sense volquer pretericions per ningú, avui no pot esser altre quel federal dictati per l'ilustre estatista En Pí y Margall l'any 1894.

Després, y a fi d'evitar lluites personals y no despertar ambicions, caldrà remarcar d'una manera explícita que el nucli ó bloc republicà d'Espanya se considera plenament capacitat per exercir el propi govern y que per tant no regoneix quefatura de cap classe, limitantse a elegir un Consell nacional o Directori —el nom no fa la cosa— renovable anyalment en sa totalitat.

Fentlo així s'evitarà l'entronisament de determinats individus que poguen, en el dia de demà, mirar més per el profit particular que per el be del partit.

Ab aquestes condicions y baix questa base nosaltres creíem que tots els qui

avui lluiten per assolir la república, que es el verdader govern del poble per el poble, no tindrien cap inconvenient en engrossar les files del projectat partit únic.

Aquesta es la nostra opinió. Qui mes hi sapiga que mes hi diga, que per això es feu aquesta gran palanca de la opinió pública que's diu la prempsa periodística.

Del Mestre

Lecciones de controversia federalista

XIV

Solo por la autonomía de las regiones cabe hoy levantar en toda España el espíritu público y conducir por nuevos caminos nuestra vetusta y estéril política. No es ya posible la vida nacional bajo el actual sistema. Impide la centralización el desarrollo natural y espontáneo de las provincias y los pueblos, y lleva á la tiranía del caciquismo, la más vergonzosa de las tiranías. Ha revivido el feudalismo en España, y es ya, no el feudalismo caballeresco de la Edad Media, sino un feudalismo brutal que todo lo rebaja y lo corrompe.

Los gobiernos, lejos de combatir ese caciquismo, lo sostienen y lo perpetúan, y no dejan esperanza de remedio. Como por la federación y el regionalismo no se le destruya, vivirá perpetuamente y hará imposible la vida regular de la Administración y la justicia. La dificultad ya, si no la imposibilita. Casi en todas partes están la justicia y la Administración á merced de unos pocos hombres, a quienes escuda y protege el Gobierno para que le ayuden á falsear la voluntad de los electores y sacar triunfantes á sus candidatos.

Se ve esto aún en Madrid, pero mucho más en las localidades. El caciquismo es allí, además de tirano, impudente. Hace gala de su poder y se complace en hacerlo sentir á cuantos no lo acatan y se presentan dóciles á servirle.

Se quejan ya de ese caciquismo cuantos no son sus favorecidos y sus favorecidos. Urge aplastar la hidra, siquiera para que quede á salvo el decoro de la Nación y la dignidad de los ciudadanos. No queda para conseguirlo otro medio que la federación, el regionalismo.

F. PÍ Y MARGALL.

L'obra den Bartrina

(Extracte de la conferència donada per nostre company de redacció En A. Ribas Llagostera, en el Centre Federal la nit del 22 del corrent mes.)

Ciutadans:

Agraït sincerament les paraules de elogi que inmerescudament l'amic Brú m'acaba de dedicar, haig de manifestar que l'entusiasme que per les idees ra-

dicals sento es lo que m'ha fet decidir a explanar la conferència d'avui, tasca per mi bastant difícil, però que faré amb gust, per estar organitzats aquests actes per la nostra Joventut Federal.

A l'encarregar-me d'aquesta conferència, he estat molt de temps pensant ab el tema que podria escollir. Vaig pensar en parlar de política, de l'ensenyansa o de altres assumptes d'actualitat y d'interès tots, decidintme, per fi, a parlar de l'obra, en tots conceptes grandiosa, den Joaquim M. Bartrina, un dels talents mes privilegiats de nostre estimada Catalunya.

Ell fou un dels cervells mes clarividents que d'un quant temps hi ha hagut en el nostre poble, aquell noi qu'era tot un home, o, millor, aquell home que semblava un noi, com ya dir En Valentí Almirall. Entre vosaltres n'hi haurà molts que'l nom den Bartrina'l coneixerà millor que jo, pero també sé qu'altres ignoren lo que va ser l'ilustre reusenc. Volguèu doncs, els uns y els altres, que jo evoqui el seu record glosant la obra capdal realisada per ell, que no us ha d'esser gens desagradable tractantse d'un profond pensador.

Va escriure en Bartrina: «Una de les condicions necessaries pera no esser oblidat per la posteritat es tenir un nom curt, sonor y clar: Newton, Dant, etz. Pobre d'aquell que's digui Goicoerretechea! L'alés fadiga pronunciantlo, quan l'orador, l'aire dels pulmons estroncat, acaba un periode citant homes célebres.

La por de pronunciarlo malament impideix citar-lo en l'oratoria y adhuc en la conversa. Les seves dimensions extremades fan que no pugui cabre en un medalló d'arc de triomf.—Cap viscaí pot ésser célebre.»

Poc devia pensarse Bartrina, que'i seu nom, poc adaptat al transcript pensament havia d'esser célebre!

«Avans d'estudiar geografia'm pensava que'l mon era molt més gran del qu'es y avans de sentir me pensava que el cor era més petit!»

Si'n tenia de raó en aquella afirmació! El cor, pera qui sab apreciar la forsa del seu glatir, es el company del cervell y abdos ben compresos y ben cultivats, son una font inagotable de sentimentalisme.

En Bartrina, ademés de profund pensador fou també un poeta d'estil propi y concís, deixant com a llegat a les futures generacions son preciós llibre titolat senzillament «Algo». Jo us parlaré d'algo ja qu'ell sempre pensava algo y donà a l'estampa algo tant sols. El seu llibre Algo es efectivament quelcom, pero quelcom de lo millor que va produir. En ell se fustiga ab duresa els vicis y les corrupcions de l'Humanitat, y ens demostra el seu escepticisme.

Escoltem al mestre:

UNA DUDA

Se levanta á las seis de la mañana y luego reza una oración cristiana, y vistiéndose aprisa se va corriendo á la primera misa.

Por la calle no mira á las mujeres, pues son, para él, diablos estos séracs.

Lo que come bendice con unción, por temor á una mala digestión.

Los ratos de reposo

lee algún libro simple y religioso, y aprende cada día de memoria una jaculatoria.

Pasa ayunando la cuaresma entera por más que de hambre desfalleza ó muera.

Y así, sin sufrir nunca desengaños, dura, ya que no vive, muchos años, y así se sacrifica y martiriza, y su pecho á puñados descuartiza, ipara hallar en el cielo su consuelo.

¿Y si luego resulta que no hay cielo?

¡Qué escándalo ha precedido á la invención del vestido! ¡Y qué delitos tan graves á la invención de las llaves...

En una gota de agua que era su todo, se reunieron en junta tres infusorios, y allí acordaron: que fuera de la gota no había espacio; que lo que ellos creían era lo cierto; que eran de lo absoluto únicos dueños, reyes de todo. He aquí lo que acordaron tres infusorios.

Para matar la inocencia, para envenenar la dicha, es un gran píñal la pluma y un gran veneno la tinta.

Etz., etz.

Per aquesta bella mostra podréu jutar qui era y com pensava En Bartrina.

Además del llibre *algo* junt ab En Rossend Arús va escriure'l *Nuevo Tenorio* y diversos treballs literaris y científics que després de mort recopila algun amic seu y's donà a l'estampa. De novelles ne va deixar varies de còmics: «La vida de María», el «Diccionari fonètic del llenguatje de les aus» etz.

Donat, doncs, la seva manera d'escriure y pensar, van aglorièm-nos en ciutadans, de que'n Bartrina no haguest nascut en el llarg període d'esglai y horror, l'época Inquisitorial, puig ell hauria sigut una de les víctimes del Tribunal del Sant Ofici que retrata ab sa obra *El nuevo Tenorio* en aquell quint acte hermosissim del dramma:

«...Dios? A Dios por su tormento nombrándole, haceis agravios que al pasar por vuestros labios, se mancha con vuestro aliento...» etz.

aquests mots haurien sigut el decret de sa mort y als célebres noms den Miquel Servet, descobridor de la circulació de la sang, y al de Galileu que confirmà que no era el sol el que rodava al entorn de la terra, sinó que era la terra al entorn del sol, avui hauriem d'anysadir-hi el den Bartrina immolat també al sacrifici per aquells hereges que'n nom d'un Deu al qui negaven en sos actes, feien martres dels homes de ciència.

El gust literari den Bartrina era molt,

refinat. Era un poeta en tota l'extensió de la paraula.

Escolteu els sublims pensaments brollats de sa pensa meravellosa:

Com l'abim, el mes enllà m'atreu y'm sub juga. Pera qui s'haurá creat l'Univers?

Felicitat es allò que se cerca o allò que's perd, mai allò que's troba ni allò que's té.

No cerqueu per company únic un amic fidel, perque us exposaré a caminar sols tota la vida.

La critica no ha d'ésser un microscopi que, aplicat a la cara d'una dona bonica, ens mostri la seva epidermis grollera: ha d'ésser el telescopi que'n fa entreveure mons de llum allí ont els ulls de la gent vulgar solzament veuen tenebres.

Es molt trist lo que passa ab els grans homes: tots sabèm, pera plorarlos, el dia que moren, pero no podém saber, pera alegrarnos-en, el dia que neixen.

Etz, etz.

Llàstima gran que'n Bartrina hagués mort tant jove! Morí als trenta anys, en la primavera de la vida! D'ell se feien esperar coses grans.

La seva obra, l'obra gran de col·laborar en l'emancipació de l'Humanitat la deixá incomplerta. Resignémse y ja que no altra cosa ens toca a nosaltres, doncs, escampar y divulgar arréu l'obra, encar que com he dit, incomplerta del gran català En Joaquim M. Bartrina. Nosaltres y quants com nosaltres siguin propagadors d'uns ideals que tendeixin a la formació d'una nova humanitat, despreocupada de mils reticencies en que viu postergada la actual, hem de procurar ab totes les nostres forces y ab tot l'entusiasme fill de la nostra eterna joventut, qu'arréu se conegeui, qu'arréu se pronunci ab respecte'l nom den Bartrina y ferla compendre a tothom l'obra per ell realisada, digne de poderla agermanar ab la dels grans homes de l'Humanitat.

Així honraré a un fill ilustre de Catalunya, y'l poble que honra als seus fills ilustres, s'honra a si mateix.—He dit.

**

Al acabar, el nostre company fou molt aplaudit per la concorrença que anà a escoltarlo.

Presidí l'acte el company Brú Ferrer qui donà les mercés a tots els concurrents felicitant al jove conferenciant. Aquest fou també felicitat pels seus amics y corregionalistes.

Del nostre programa

Dotats els sacerdots de totes les Iglesies dels mateixos devers que'l altres ciutadans, y subjectes a la mateixa jurisdicció y a les mateixes lleis; civils el matrimoni, el registre y el cementiri.

Per la evolució dels sigles s'ha anat civilisant la rassa humana y a mida que ha adquirit nous coneixements al mitj de tots els progressos de la Ciència, ha mirat envers l'época del seu naixement y ha vist que allavors tots erem iguals en la part moral, disfrutant de la mateixa manera els bens que'n regalava la naturalesa y traientne més o menys profit, cada hú, segons ses aptituds; diferenciantse solzament en la part física o sigui en els coneixements que cada hu posseïa.

Mes aprop, ha vist que molts homes s'han revestit d'un esplendor sobrenatural, fentse passar per escollits d'una

Magestat ultramontana, la qual els dona, segons élls, certs drets sobre'l demés homes, pera ensenyarlo hi com han d'obrar pera presentarse nets de consciència devant d'aquell ente que no han vist mai, fins a l'extrém de ferse protegir pels governs de la major part de les nacions y creantse un Estat dintre'l Estat del món, quedant eliminats de tots els devers qu'han de complir els demés ciutadans; y n'ha tret en conseqüencia que avui no tenen raó de ser aquestes diferencies utòpiques d'elegits y condemnats; d'homes impecables y d'altres exposats a pecar tota la seva vida; y de aquesta conseqüencia nosaltres ne deduim, que'l sacerdots, siguin de la religió que vulguin, han d'estar subjectes a les mateixes lleis que judiquen als altres ciutadans y s'han de regir ab la mateixa jurisdicció que's governa al poble, sense diferenciarse en lo més mínim.

Així mateix creiem convenient per la salut pública que'l matrimoni oficial, si-ga civil; sense privar a ningú de refermar la lassada de l'amor, (acte expon-tani de dos cors que s'estimen, durant, estreta la lassada y fins que s'acaba sa estimació) ab altre fórmula que trovin per convenient; y en la mateixa condi-ció volém el registre y el cementiri, po-guent, el poble, d'aqueixa manera obrar ab sincera llibertat, sense posar trabes a la seva creencia sigui la que sigui.

J. JOVÉ.

Llibertat

Que ho és de hermós aquest gloriós símbol.

Llibertat! Llibertat, dieu? Cada vegada que'l sento pronuncià, lo meu cor s'ombla de pena y'l pensament se'm exalta, al veure que'l governants, que per desgracia, avui dia encare tenim a Espanya, ens la negan y ens privan de propagar els nostres ideals en completa llibertat, ens privan de dir lo que'l nostre cor sent, lo que la nostra consciència ens dicta, y no ens deixen respirar aquell sanitós aire que'n duria envers al Progrés.

Y, perqué ens tenen que robar lo que's nostre? Perqué no podém predicar la Verdadera llibertat com ens va ensenyar el nostre Mestre Pi y Margall, per arrancar de una vegada a aquells innocents que mancats de judici encara son esclaus de la funesta tirania?

Sols ells volen disfrutar de la llibertat que a tots ens pertoca, malmetentla y deshonrantla; y a nosaltres ens donan una llibertat corrompuda, esclavisada y tirana; una llibertat que'n compte de portarnos cara al Progrés, ens porta una vegada més a la miseria y a la deshonra.

Perqvé aqueixos malvats, y els dic malvats, perqué es el nom que més els quadra, han de estar en la completa llibertat de propagar arréu la seva mal-sana política y donar el crit quan els convé de ¡Visca el Rei! ¡Visca la Monarquia! Y perqué a nosaltres ens tenen que privar de glorificar d'els nostres hermosos, símbols?

Si ens proposém no més de donar el crit de ¡Visca la República Federal!, desseguida ens tapan la boca ab les seves funestes armes, portantnos a una de las celdas mancadas de claror y d'aire, del gran Palau, segons diuen élls, que tenen destinat per nosaltres, y allí ens fan passar el resto de la nostre vida.

Anéu fent, sers inhumans; anéu privantnos de respirar els aires de Llibertat; anéu enfosquint la hermosa claretat de Progrés, que quan estiguéu cansats de ésser esclaus y de sofrir tantas injus-

ticies, aleshores jay de vosaltres!, arribarà el dia de nostre victoria, el dia que tots respiraré aquells sanitosos aires que tants anys fa que'n robeu, que son de Llibertat, Igualtat y Progrés.

JOAQUÍM PIJOÁN.

Tarragona, Mars 1908.

Sempre obstrucció

Jo no sé si's homes de la monarquia tenen el cervell capgitat. Lo que si sé es que procedeixen de manera que sembla que li tingan. Fassin lo que fassin, toquin lo que toquin, sempre l'eren; y si fassin y toquessin les coses totalment al revés de lo que ho fan, jo crec que's justificarien com a verdaders homes de Estat.

Are mateix, al sol anunci de que'l diputats republicans volen fer obstrucció al projecte d'Administració Local per considerarlo un assassinat de lo que'l Sr. Maura preté fer empassar al poble espanyol, o sigui a la autonomia municipal, han perdut tota la serenitat política y tenen an els diputats republicans per poc menys que per insultadors.

La obstrucció! Eus aquí de la manera que un número reduit del parlament pot privar a les majories de fer obra práctica, solzament s'ho proposin—diuen ells.—Y al dir això se callen que de molt temps ensa tenen ells obstruit el bon camí a tots els ciutadans de la Iberia, fentlos viure una vida miserable; sens entreveure cap horitzó de redempció nacional, condemnats sempre a viure morint en un cercle de caciquisme y oligarquia que continuament atropella a tot lo sà, viu y fort que aquí lluita per no deixar d'esser.

La obstrucció! Si totes les minories que no xuclen de la sava del presupost ne deurien de fer sempre ab els homes de la monarquia que per disort de tot hom tenen el timó del Estat en llur poder; si no hauria de vagá mai la obstrucció an ells y a tot lo seu, perque no son ni serán mai mes que una brossa als ulls del poble, d'aquest poble que trevala molt y menja molt poc, que te fam de llibertat y viu esclau, que té sed de justicia y en lloc ne troba!

Tot el mal a nosaltres, an els ciutadans espanyols, ens vé perque no hem sapigut portar als parlaments homes obstrucionistes, ja que la casi totalitat dels espanyols tenim de sobresabut que dels homes de la restauració no pot vindren res que no sigui antitesis del bé; els ciutadans espanyols, si volém fer patria, si volém ser aimants de nosaltres mateixos al ensembs que de tot lo que ens pertany, no'n queda altre recurs sino de fer obstrucció séria, terminant an els homes de la monarquia y a tots llurs productes, doncs es de suma necessitat el ferho si no volém morir de asfixia reaccionaria.

Fins tenen els monarquics barra de dir,—ells que son fills del amany electoral, que no coneixen altre elector que el ministre de la Governació,—que la minoría republicana al fer obstrucció al projecte d'Administració Local, renega del segell de la Democracia!

Obstrucció! Mentre el poble espanyol no la fassi cotidianament y d'una manera encarnisada a tots vosaltres y a tot lo vostre, homes de la restauració, seguidors den Maquiavelo, pera que aixís puga sacudirvos y al ensembs eliminar-vos com a parassits xuladors de llur sang, sang de vida, de lluita de llibertat; aquest poble espanyol no viurá una vida plena, sinó una vida de miseria y de foscor, de mort, de mort suicida!

No; el poble espanyol serà irredempt

mentres no imiti al Jesús y agafant el fuet del castic no's tregui del sagrat temple de la Administració nacional.

Entre vosaltres y el poble existeix una infinita incompatibilitat. O ell o vosaltres.

VENERAND SOLANELLES.

Riudecols, Mars 1908.

La llei de jurisdiccions

A les moltes víctimes de la llei de jurisdiccions, aqueixa llei impropia del si-gle XX, n'hi hem de anyadir un altra: la del director de *La Tribuna* de Barcelona En Antoni Cullaré.

El dijous de la setmana passada, el Suprem de Guerra y Marina condemna a Cullaré a un any de presó correccional, que ja ha comensat a cumplir, per la publicació d'un article sobre'l terro-risme y que un Consell de Guerra celebrat a Barcelona no considera punitiu.

Li desitjém de tot prompte llibertat pera poguer trevallar de ferm per la causa de Catalunya.

Y ara que parlém de la llei de jurisdiccions... ¿qué fan els diputats y senadors solidaris? ¿que no recorden aquell 20 de Maig, en qu'el poble català protestà contra aqueixa llei que tants companys nostres sofreixen les conseqüencies? ¿que no recorden que Catalunya's envia a les Corts perqué demanessin al goVERN la seva derogació?

No espereu mes; comenseu aviat la batalla, y si no conseguiu l'aspiració de Catalunya, qu'es la de tota Espanya, aixís no us podrán dir que no heu complert ab una de les bases principals per la qual se formà la Solidaritat.

R. MELICH.

Plecs y esquinsades

Don Fernandet ha volgut fer l'home y, sense badallar, se'n va anar darrera den Pepet... cap a Madrid falta gent.

Qué hi haurá anat a fer allà l'ilustre leader (?) de la fracció canyellista?

Qui'l va veure marxar assegura que va importarsen varies mostres de pesca sala-da per si podia fer negoci ab el trompa den Maura.

Res, qüestió de negocis.

Quan torni, si es que no fa porra, podrà exclamar satisfet: *Veni, vidi... negotiavi!*

No li ha valgut de res al distingit diputat federal Sr. Pi y Arsuaga'l presentar una esmena al projecte de Administració local, demandant el dret del sufragi per les dones. Va ser rebutjada, com ja casi's podia suposar.

En aquest pais totes les coses se fan a l'inversa. Si la petició hagués sigut demanant recàrcer de cédules per les dones que no n'haurien de pagar—ni'l homes tampoc,—segurament s'hauria aprobat sin discussió. Ara's tractava d'igualar a la dona en un dret que té l'home y que li correspon, y no se li concedeix perque està potser massa adelantada.

Mes val que les deixin que continuin fentse toreres, monjes y per altres arts que'n puguin ajudar a portarnos pel verdader camí de la nostra renaixensa!

L'altre dia, vaig tenir un petit susto al llegir "El Japonés a Madrid".

—Com? vaig exclamar.—Se n'ha anat sense dirnos res?

Y després me'n entero que'l Japonés de referencia era'l príncep Kuni, que havia arrivat de incògnit.

Ya desia yo...

Se dona com a aseguir la nova, de que En Joao Franco se troba a Lisboa.

L'arrogància del dictador te irritada a l'opinió, y no seria estrany que jugant ab la Mort aquesta el cerqués.

Devegades se donen cassos...

Al simpàtic La Cierva li han sigut entregades les insignies de la gran creu de Villaviciosa ab quèl condecora el govern Portuguès.

Aquicixa creu si no es un simbol poc sen falta.

Veritat representante por Mula?

El que un regir o un empleat municipal vengui objectes de la seva propietat al Ajuntament això es perfectament legal.

Regidors hi han al nostre Municipi que han venut y venen objectes al Ajuntament, sense que absolutament ningú pugui dir que aquest fet signi ilicit. Empleats municipals, com l'Administrador del Matadero, cada any ven al Ajuntament el refresc que se serveix després de la professió del di-vendres sant y tampoc es aquest fet ilicit, es completament legal.

Per consegüent el que algunes empleats haguen venut varis objectes, que per cert encara en sa major part han de cobrar, no constitueix cap delicto ni cap acte ilicit. Està plenament dintre la Lley.

Lo que no poden fer els regidors ni els empleats municipals, es contractar obres de la Corporació municipal, y cap contracte realisaren ab l'Ajuntament els empleats avui suspens.

En canvi, l'Arcalde de R. O. es conceller de la Fàbrica del Gas, es a dir forma part integrant d'una entitat contratasta del Ajuntament, y això qu'es perfectament ilicit y cas evident d'incompatibilitat ab el càrec que desempenya, ningù en diu rès.

Per quèls cañellistas tan moralisapors (?) no denuncian aquesta incompatibilitat?

Una de les poques glories periodístiques de que ben bé pot enorgullir-se el Diario del Comercio es d'haver sigut el primer en coneixer tal com es al regidor Francisco Brell, desenmascarantlo sense pietat quan en un altre ocasió se deia si presentava aquest la seva candidatura per regidor.

Mes ara queda aquella gloria anulada al amparar y defensar el mateix Diario del Comercio l'obra de baixa delació del propi Brell en contra dels que foren els seus consocis.

¡No'nсs creiem que tant flac de memoria fos el Diario del Comercio!

Un amic nostre ens escriu desde Flix una nota, per la que's veu qu'allí tampoc baden els que'n han de portar al cel (!).

Un conegut padre (nominal, eii), dona conferencies en la iglesia d'aquella població, pero sols s'hi permet l'entrada a les noies jovenetes, de divuit a vint anys o per allà. An els del sexe feo se'ls hi tiren les portes pels nassos.

Vaia, vaia, dels senyors representants del cel a Flix! De les roses, sols escullen les poncelles. Doncs, y les espines y les que ja han llençat sa fragància?

Ah... vius!.. Ho direm a Tomaset.

Velsiaquí que una vegade, y va de conte, un home, jove, guapo y distingit, va llençar-se a la víta pública pera trevallar en vers la prosperitat dels seus semejants, y ho feia tant bé, qu'es diu, que algunes vegades havia arribat fins a punt de sacrificiar sos interessos pera defensar los del pròxim.

Tohom restava agrahit. La gent casi l'adorava com un idol, de tal manera, que anar al poble aont vivia el semi-redemptor y no ferli una visita, era reputat com anar a Roma y no veurer el Papa. Pero Jay si! L'idol s'enorgullí; se cregué un emperador, un amo y senyor de vides y faciendas y

comptant en que els súbdits li guardarien vasallatge per in eternum, se'n va anar, tot confiat, a gaudir de las sensacions que produeixen un 15 encarnado.

Han passat uns quants anys; l'idol se eclipsava per l'indiferència dels vasalls que comprenqueren la farsa indigna de aquell home a qui havien depositat llur confiança, y el niño mimado d'ahir, es el don nadie d'avui. Sol, olvidat de aquelles personnes que eren garantia de confiança a les multituds, se trova rodejat solzament d'uns quants llops famèlics que ab les dents ben esmolades van recorrer les habitacions del Solitario de Yuste (1) pera no deixar caure a terra algun que altre rosegonet de pà que de tant en tant se desprén de algú dels molts calaixos que recorden encara de quant n'estaven ben provechits. Eixos llops famèlics, quant tinguin ia complerta seguretat de que's inuill recorrer les habitacions, de que's per demés esmoljar les dents sense cap pretex y ab forsa sans-façon li giraran l'espalla y si te he visto no me acuerdo.

—Y aquest es el conte que volias contarnos?

—Espereuvs, això es el pròleg. Després vindrà els episodis interessants, com son el saber en que, avui per avui, com mata el temps nostre protagonista, las visites que reb, de que parlen, les confabulacions qu'arman, les varas que somnian, los paranyos que preparen, el casado, casa quiere, els goigs d' En Cornelí, etz., etz...

—Si que deurá esser bonic.

—Ja ho veureu, si no's moriu.

Solts y noves

Les llistes electorals

El recurs de alçada interposat a l'Audiencia Territorial de Barcelona, per nostre amic En Teodor Llebaria, contra'l fallo d'aquesta Junta provincial del Cens electoral que negà l'inclusió a les llistes electorals de varis ciutadans quin dret a serhi inclosos lo consideravem indiscutible, com ja ferem constar al publicar l'esmentat escrit, ha sigut resolt ab la justicia i enlairat criteri que era d'esperar. L'Audiencia de Barcelona li revocat el fallo de la Junta provincial donant la raó al recurrent.

Aixis doncs, mercés al ecxit obtingut per nostre amic Llebaria, a qui felicitém, serán inclosos en les llistes electorals d'enguany, y podrán gaudir del dret de sufragi els ciutadans Prudenci Pena Grifoll, Modesto Vilar Espinach, Federich Ascaso Ferré, Balboa Carballo, Josep Torres Costa, Vicenç Llorens Samper, Pau Espinach Ferré, Anton Marqués Caballé, Lluch Salas Vizcarro, Federich Recasens Cusidó, Josep Miret Font, Vicens Marco Coll, Salvador Puntós Alujas, Pere Iglesias Domenech, Martí Fortuny Mercadé, Anton Pons Sanfeliu, Jaume Melich Bertrán, Jaume Nicolau Llaurodó, Ramón Gabriel Ulallapé y Anton Rovira Virgili, als quals els hi preguém se serveixin passar per la Secretaria del Centre Federal, aquest vespre de nou a deu, al objecte d'enterarlos d'un assumpte interssan y urgent.

El Comitè del nostre partit ha cridat a l'ordre al regidor federal En Josep Montgú per la seva anòmala conducta al Municipi.

Sr. Administrador de Correus:

Vosté que tan amable fou en atendre la queixa que li formularem al principi de pender posessió del seu càrec permeterà que avui torném a molestarlo per altre cas anàleg al exposat aleshores.

Es el cas que tres cartes dipositades al cotxe correu del tren, per tres comerciants distints d'aquesta plassa no arribaren al

comptant en que els súbdits li guardarien vasallatge per in eternum, se'n va anar, tot confiat, a gaudir de las sensacions que produeixen un 15 encarnado.

Han passat uns quants anys; l'idol se eclipsava per l'indiferència dels vasalls que comprenqueren la farsa indigna de aquell home a qui havien depositat llur confiança, y el niño mimado d'ahir, es el don nadie d'avui. Sol, olvidat de aquelles personnes que eren garantia de confiança a les multituds, se trova rodejat solzament d'uns quants llops famèlics que ab les dents ben esmolades van recorrer les habitacions del Solitario de Yuste (1) pera no deixar caure a terra algun que altre rosegonet de pà que de tant en tant se desprén de algú dels molts calaixos que recorden encara de quant n'estaven ben provechits. Eixos llops famèlics, quant tinguin ia complerta seguretat de que's inuill recorrer les habitacions, de que's per demés esmoljar les dents sense cap pretex y ab forsa sans-façon li giraran l'espalla y si te he visto no me acuerdo.

—Y aquest es el conte que volias contarnos?

—Espereuvs, això es el pròleg. Després vindrà els episodis interessants, com son el saber en que, avui per avui, com mata el temps nostre protagonista, las visites que reb, de que parlen, les confabulacions qu'arman, les varas que somnian, los paranyos que preparen, el casado, casa quiere, els goigs d' En Cornelí, etz., etz...

—Si que deurá esser bonic.

—Ja ho veureu, si no's moriu.

En la sessió de la setmana passada del nostre Ajuntament l'Arcalde de R. O. digué que'n vista d'haverse rebutjat el vot particular y també el dictamen de la comissió informadora en l'assumpto de la suspensió dels tres empleats municipals quedava aprobat el dictamen de l'Arcaldia, el qual ni tant sisquera va llegir-se.

—Això dona ben bé la mida dels graus que en quànt a arbitrarietat alcança el nostre monterilla!

A la riallera edat de seize anys, morí en aquesta ciutat, el darrer dilluns la senyoreta Mercè Roca y Gómez, filla y germana dels nostres bons amics En Josep y En Artur Roca, respectivament.

De les moltes simpaties que compta a Tarragona la família de la finada, ne fou una proba l'acte de l'enterrament, verificat el dimarts, que's veié concorregut com poques vegades s'hi veuen aitals actes.

El proper dimecres dia 1er d'Abril arribarà en nostre port el grandios trasatlàctic "Príncipe di Udine", quin vapor farà el segon viatge del Lloyd Sabaudo a Buenos Aires directe.

Se diu que hi ha càrrega y passatge compromès.

Probablement debutarà en breu a l'Ateneo Tarraconense de la classe obrera una companyia de zarzuela gran, baixa la direcció de nostre compatrici En Pau Cornadó, aplaudit bariton.

Veuriem ab gust el debut y treball d'aquella companyia.

El dimarts passat va contraure matrimoni la senyoreta Maria Vallvé, filla del conegut pintor d'aquest cognom, ab el distingit metje y volgut amic nostre En Ramon Barceló.

Els desitjèm una llarga y ditzosa vida matrimonial.

Sr. Administrador de Correus:

Vosté que tan amable fou en atendre la queixa que li formularem al principi de pender posessió del seu càrec permeterà que avui torném a molestarlo per altre cas anàleg al exposat aleshores.

Es el cas que tres cartes dipositades al cotxe correu del tren, per tres comerciants distints d'aquesta plassa no arribaren al

comptant en que els súbdits li guardarien vasallatge per in eternum, se'n va anar, tot confiat, a gaudir de las sensacions que produeixen un 15 encarnado.

Han passat uns quants anys; l'idol se eclipsava per l'indiferència dels vasalls que comprenqueren la farsa indigna de aquell home a qui havien depositat llur confiança, y el niño mimado d'ahir, es el don nadie d'avui. Sol, olvidat de aquelles personnes que eren garantia de confiança a les multituds, se trova rodejat solzament d'uns quants llops famèlics que ab les dents ben esmolades van recorrer les habitacions del Solitario de Yuste (1) pera no deixar caure a terra algun que altre rosegonet de pà que de tant en tant se desprén de algú dels molts calaixos que recorden encara de quant n'estaven ben provechits. Eixos llops famèlics, quant tinguin ia complerta seguretat de que's inuill recorrer les habitacions, de que's per demés esmoljar les dents sense cap pretex y ab forsa sans-façon li giraran l'espalla y si te he visto no me acuerdo.

—Y aquest es el conte que volias contarnos?

—Espereuvs, això es el pròleg. Després vindrà els episodis interessants, com son el saber en que, avui per avui, com mata el temps nostre protagonista, las visites que reb, de que parlen, les confabulacions qu'arman, les varas que somnian, los paranyos que preparen, el casado, casa quiere, els goigs d' En Cornelí, etz., etz...

—Si que deurá esser bonic.

—Ja ho veureu, si no's moriu.

En la sessió de la setmana passada del nostre Ajuntament l'Arcalde de R. O. digué que'n vista d'haverse rebutjat el vot particular y també el dictamen de la comissió informadora en l'assumpto de la suspensió dels tres empleats municipals quedava aprobat el dictamen de l'Arcaldia, el qual ni tant sisquera va llegir-se.

—Això dona ben bé la mida dels graus que en quànt a arbitrarietat alcança el nostre monterilla!

A la riallera edat de seze anys, morí en aquesta ciutat, el darrer dilluns la senyoreta Mercè Roca y Gómez, filla y germana dels nostres bons amics En Josep y En Artur Roca, respectivament.

De les moltes simpaties que compta a Tarragona la família de la finada, ne fou una proba l'acte de l'enterrament, verificat el dimarts, que's veié concorregut com poques vegades s'hi veuen aitals actes.

El proper dimecres dia 1er d'Abril arribarà en nostre port el grandios trasatlàctic "Príncipe di Udine", quin vapor farà el segon viatge del Lloyd Sabaudo a Buenos Aires directe.

Se diu que hi ha càrrega y passatge compromès.

Probablement debutarà en breu a l'Ateneo Tarraconense de la classe obrera una companyia de zarzuela gran, baixa la direcció de nostre compatrici En Pau Cornadó, aplaudit bariton.

Els desitjèm una llarga y ditzosa vida matrimonial.

Sr. Administrador de Correus:

Vosté que tan amable fou en atendre la queixa que li formularem al principi de pender posessió del seu càrec permeterà que avui torném a molestarlo per altre cas anàleg al exposat aleshores.

Es el cas que tres cartes dipositades al cotxe correu del tren, per tres comerciants distints d'aquesta plassa no arribaren al

comptant en que els súbdits li guardarien vasallatge per in eternum, se'n va anar, tot confiat, a gaudir de las sensacions que produeixen un 15 encarnado.

Han passat uns quants anys; l'idol se eclipsava per l'indiferència dels vasalls que comprenqueren la farsa indigna de aquell home a qui havien depositat llur confiança, y el niño mimado d'ahir, es el don nadie d'avui. Sol, olvidat de aquelles personnes que eren garantia de confiança a les multituds, se trova rodejat solzament d'uns quants llops famèlics que ab les dents ben esmolades van recorrer les habitacions del Solitario de Yuste (1) pera no deixar caure a terra algun que altre rosegonet de pà que de tant en tant se desprén de algú dels molts calaixos que recorden encara de quant n'estaven ben provechits. Eixos llops famèlics, quant tinguin ia complerta seguretat de que's inuill recorrer les habitacions, de que's per demés esmoljar les dents sense cap pretex y ab forsa sans-façon li giraran l'espalla y si te he visto no me acuerdo.

—Y aquest es el conte que volias contarnos?

—Espereuvs, això es el pròleg. Després vindrà els episodis interessants, com son el saber en que, avui per avui, com mata el temps nostre protagonista, las visites que reb, de que parlen, les confabulacions qu'arman, les varas que somnian, los paranyos que preparen, el casado, casa quiere, els goigs d' En Cornelí, etz., etz...

—Si que deurá esser bonic.

—Ja ho veureu, si no's moriu.

En la sessió de la setmana passada del nostre Ajuntament l'Arcalde de R. O. digué que'n vista d'haverse rebutjat el vot particular y també el dictamen de la comissió informadora en l'assumpto de la suspensió dels tres empleats municipals quedava aprobat el dictamen de l'Arcaldia, el qual ni tant sisquera va llegir-se.

—Això dona ben bé la mida dels graus que en quànt a arbitrarietat alcança el nostre monterilla!

A la riallera edat de seze anys, morí en aquesta ciutat, el darrer dilluns la senyoreta Mercè Roca y Gómez, filla y germana dels nostres bons amics En Josep y En Artur Roca, respectivament.

De les moltes simpaties que compta a Tarragona la família de la finada, ne fou una proba l'acte de l'enterrament, verificat el dimarts, que's veié concorregut com poques vegades s'hi veuen aitals actes.

El proper dimecres dia 1er d'Abril arribarà en nostre port el grandios trasatlàctic "Príncipe di Udine", quin vapor farà el segon viatge del Lloyd Sabaudo a Buenos Aires directe.

Se diu que hi ha càrrega y passatge compromès.

Probablement debutarà en breu a l'Ateneo Tarraconense de la classe obrera una companyia de zarzuela gran, baixa la direcció de nostre compatrici En Pau Cornadó, aplaudit bariton.

Profil Sorderal

Sorolls y derrames de les orellas.—L' acció de l' AUDI-PHONE invisible. Innombrables cures.

El des obriment de l' AUDIPHONE invisible p'ra la curació de la sordera, dels sorolls y remors de les orellas, que a França, a l' estranger ha causat la més gran emoció, el periòdic *La Médecine des Sens* la descriu magistrament y la nova èxèrcit il·lustraçó que acaba de sortir, deu posseirla tothom.

Dels importants articles publicats per aquell periòdic, sobressurt especialment: «Estudi erudit dels sentits de l' oïdo y la seus orgues».

L' origin y l' exposició de l' AUDI-PHONE INVISIBLE; modo de funcionar y son empleu; acció curativa en les afecions del oïdo.

COM S' ESDEVÉ SORD: correlació inevitable entre la gola, el nas y les orellas; *varies causes de la sordera*, etz.

Un estudi científic de l' anatomia fisiològica de l' orella donant l' exacte funcionament de l' orgue auditiu, etz.

D' ont provenen els remors, els rodaments de cap, els derrames de les orellas, etz.

Enfin baix el títol de *Tribuna de les cures*, un grapat d' observacions curioses, de explicacions conmovedores, triades de les mes interessants cures, y les mes recents relatives a la sordera, als remors, derrames d' orellas.

Ab el fi de propagar les excelencies de l' AUDIPHONE invisible y del procediment de l' Institut de la Sordera, cada dia.

SE REPARTEIX GRATUITAMENT

el periòdic *La Médecine des Sens*. Els lectors qu'encara no l' hagin rebut, se'ls prega d' demanar desseguila al Director de l' Institut de la Surditat, 19, rue de la Pépinière, París. *La Médecine des Sens* sels hi enviarà franc y sense cap gasto.

Consults, tots els dies de les 10 a les 12 del matí y de les 3 a les 5 de la tarda.

PASTISSERÍA Y COLMAT SARAH BERNHARTD

DE
LLUIS RIOLA

Gran laboratori de rebosteria y tota classe de pastells pera bodes, bateigs, etz.—Complert, assortit en capsetes especials pera bombóns.—Objectes de luxe, xampany y vins y licors del país y de l' estranger.

Sant Agustí, 19—Tarragona

FÀBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopédics (trençats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que n' saben construir.

Costa molt colocar un braguer, pero mes encara saberlo construir, puig avans de colocarlo baix es indispensable saberlo construir perque sense la ciència y pràctica de construcció mal se pot adquirir la de coloçió.

No us deixeu atraure per aquells aplicadors de braguers que desconeixent per complir llur construcció, anuncien la raíal curació de les hernies o trençadures.

EL BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sistema Montsrrat, es el mes pràctic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebels que s'guin.

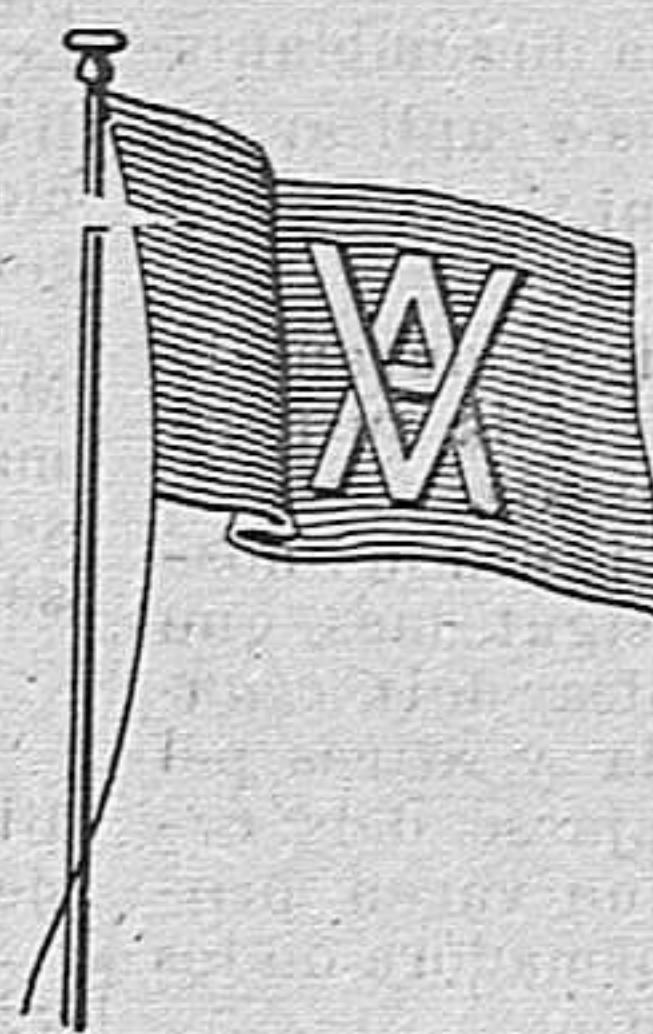
Grans existències de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies congènites o de l' infància y tot lo que s' refereix a Cirurgia y Ortopedia.

Casa Montserrat, Unió, 34.—Tarragona

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y COMPANYIA Societat en comandita

SEVILLA

Pera, Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilas, Almeria, Málaga, Cádis, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Marin, Villagarcia, Carril, Corunya, Ferrol, Rivedo, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastià, Bayona y Burdeus.

Servei ràpid eventual pera l' Nort d' Espanya, ab escala en els ports de Valencia, Alacant, Málaga, Cádis, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao.

S' admets càrrega y passatger a preus reduïts.

Sortirà d' aquets port el pròxim dijous el magnífic vapor espanyol

Cabo Higuer

de 2.500 tonelades, capità Antonio González. Admetent càrrega y passatgers pera'ls esmentats ports.

Consignatari a Tarragona:

En MARIÁN PERES

CARNICERIA JOSEP RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anyell.
Se serveixen tota classe d' encàrrecs y provisións.

Cos del Bou, nom. 12.—TARRAGONA

BODEGA VINÍCOLA

DE

DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, País y generosos a preus mòdics.
Únic dipòsit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de Xerez Sanchez Romate, els quals s' expendrà a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI
Teléfon nom. 67.

3, S. Agustí. 3.—Tarragona

GRAN FÁBRICA DE CALSAT

PERA PÁRVULS

DE

CAVALLÉ Y MARQUÈS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94.—TARRAGONA

PALLEJÁ FOTOGRAF

UNIÓ, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construit exprofés pera fotografia.

Reproduccions, ampliacions, postals, etz, y tota mena de treballs pels procediments moderns mes perfeccionats.

LA JOYA DEL CENTRO

DE

JOSEP RIOLA

22, Rambla de Castellar, 22.—TARRAGONA

Vins de taula, Priorats, Rancis y Generosos.—Oli pur de oliva.—Gran assortit d' ampolles de licors y aiguardents de superior qualitat a preus molt econòmics. Xampany desde 3 a 10 pessetes l' ampolla.

SE SERVEIX A DOMICILI

AGÜES Y SALS DE MEDIANA DE ARAGÓN

Aigua mineral-natural purganta.—Preu de la ampolla 1 pesseta.

Sals naturals purgantes, depuratives, diuretiques, aperitives, lacsantes, obtingudes per evaporació espontània de l' Aigua de Mediana de Aragón.—Preu del frasc 2 pessetes.

Capseta Ideal La mellor purga a l' alcans de tothom.—Cada capseta conté 25 grams de Sals Naturals, Purgantes de Mediana de Aragón; dosis més que suficient pera una purga: Preu 25 céntims la capseta.

Sals Naturals perfumades al Thymol pera lociò y bany. Sulfatades-sòdiques, obtingudes per evaporació espontània de l' Aigua de Mediana de Aragón.

Pots de 1/2 kilo, 3'50 pessetes; 1 kilo, 6 pessetes

Barris per 3 banys, 12 ptes.; 5 banys, 15 ptes.; 7 banys, 18 ptes.

Toilette íntimo de les senyores. Irrigacions vaginals y rentats vulvars amb la solució de les Sals Thymolades, son lo mellor remey y més eficàs desinfectant pera prevenir y curar les afeccions de l' aparel·l genital femení.

CAPSETA SALUS contenint 6 paquets pera 6 irrigacions, 1 pesseta.

Sals del Pilar pera preparar la més estomacal y econòmica Aigua de Taula. Sens rival en les afeccions del pайдor, fetge, ronyons y ventrell. Caixa de 10 paquets pera 10 litres d' aigua: 1 pesseta.

Únic dipòsit en aquesta província: P. REDON, Plaça d' Olózaga, 10, entre sol.

TARRAGONA